ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/1303 НА КОМИСИЯТА

от 14 юли 2020 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на критериите, които Европейският орган за ценни книжа и пазари следва да вземе предвид, за да определи дали даден централен контрагент, установен в трета държава, има системно значение или е вероятно да придобие системно значение за финансовата стабилност на Съюза или на една или повече от неговите държави членки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции ([1]), и по-специално член 25, параграф 2а от него,

като има предвид, че:

(1) Когато оценява степента на системен риск, който ЦК от трета държава представлява за финансовата стабилност на Съюза или на една или повече от неговите държави членки, ЕОЦКП следва да отчита редица обективни количествени и качествени съображения, които обосновават решението му да признае ЦК от трета държава като ЦК от ниво 1 или от ниво 2. ЕОЦКП следва също така да взема предвид условията, при които Комисията може да е приела своето решение за еквивалентност. По-конкретно, когато оценява рисковия профил на ЦК от трета държава, ЕОЦКП трябва да взема предвид обективни и прозрачни количествени показатели за сделки, извършени с участници в клиринга, установени в Съюза, или в парични единици на Съюза, към момента на оценката. Въпреки че ЕОЦКП трябва да разглежда стопанската дейност на ЦК цялостно, неговата оценка следва да отразява риска, който конкретният ЦК може да създаде за финансовата стабилност на Съюза.

(2) При уточняване на критериите, които ЕОЦКП трябва да прилага при определяне на нивото на ЦК от трета държава, следва да се вземат предвид естеството на сделките, на които ЦК е извършил клиринг, включително тяхната сложност, рисков профил и среден срок до падеж, както и прозрачността и ликвидността на съответните пазари и доколко клиринговите дейности на ЦК са деноминирани в евро или в други парични единици на Съюза. В това отношение поради своите специфични особености някои продукти, като например селскостопански продукти, регистрирани и търгувани на регулирани пазари в трети държави, свързани с пазари, обслужващи основно местни нефинансови контрагенти в тези трети държави, които управляват своя търговски риск чрез тези договори, може да представляват незначителен риск за клирингови членове и места на търговия в Съюза поради ниската им системна обвързаност с останалата част от финансовата система.

(3) Държавите, в които даден ЦК работи, обхватът на предоставяните от него услуги, характеристиките на финансовите инструменти, на които извършва клиринг, както и обемите на преминалите клиринг трансакции, са обективни показатели за сложността на стопанската дейност на ЦК. Именно затова, когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква а) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да вземе предвид структурата на собствеността, стопанската дейност и корпоративната структура на ЦК, както и обхвата, естеството и сложността на предлаганите от него клирингови услуги и степента, до която тези услуги са от значение за клирингови членове и клиенти („участници в клиринга“), установени в Съюза. Макар че системното значение на ЦК следва да се оценява цялостно, ЕОЦКП следва да обърне специално внимание на дела на стопанските дейности на ЦК, осъществявани в парични единици на Съюза, както и на дела на тези, които водят началото си от участници в клиринга, установени в Съюза. За ЦК, които е по-вероятно да имат системно значение за Съюза, е важно ЕОЦКП да проучи структурата и собствеността на групата, към която те евентуално принадлежат, за да прецени дали интересите на Съюза са изложени на риск. Наред с това следва да бъдат проучени задълбочеността, ликвидността и прозрачността на пазарите, обслужвани от такива ЦК, за да може ЕОЦКП да добие по-добра представа за риска, на който са изложени клиринговите членове, установени в Съюза, при процедури за управление на неизпълнението.

(4) Капиталът на ЦК и финансовите средства, за които участниците в клиринга са поели задължение, както и видът и естеството на предоставеното от тях обезпечение, са основни елементи, които следва да се вземат предвид при оценката на капацитета на ЦК да устоят на всяко неблагоприятно развитие. Именно затова, когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква б) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да вземе предвид общите финансови ресурси, с които ЦК разполага в случай на събитие, свързано с неизпълнение или с други причини. ЕОЦКП следва също да обърне внимание на естеството на тези ресурси — дали са обезпечени или необезпечени, дали са обвързани с поети задължения или не, дали са финансирани или не, както и на средствата,

([1]) ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1.

които ЦК използва, за да създаде правна сигурност и доверие по отношение на сетълмента на плащанията, които извършва, и обезпеченията, с които разполага. И накрая, ЕОЦКП следва да проучи наличието на рамка за възстановяване и преструктуриране на ЦК в юрисдикцията, в която работи подалият заявление за признаване ЦК, както и нейното естество и ефективност. Такива рамки за възстановяване и преструктуриране следва да се оценяват въз основа на международно договорени насоки и основни характеристики. Когато разглежда рискове, свързани със сетълмента и ликвидността, ЕОЦКП следва да обърне особено внимание на това до каква степен достъпът на ЦК, които е вероятно да имат системно значение, до ликвидност е осигурен, както и какви проблеми биха могли да възникнат по отношение на ликвидността им в парични единици на Съюза. Макар да е възможно сигурността на плащанията и сетълмента да бъде укрепена с помощта на технологии на разпределения регистър или на други нови технологии, ЕОЦКП следва да обърне внимание на свързания с тях допълнителен риск, по-специално на кибернетичния риск.

(5) Естеството на условията, наложени от ЦК, за достъп на участници в клиринга до неговите услуги и взаимовръзките между тези участници влияе върху начина, по който ЦК може да бъдат засегнат от неблагоприятни събития, свързани с тези участници. Именно затова, когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква а) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да установи, доколкото е възможно, самоличността на участниците в клиринга на ЦК, особено когато този ЦК предоставя услуги на участници, установени в Съюза. ЕОЦКП следва също да определи съответния пазарен дял или относителното значение на участниците в клиринга или на групи от участници в клиринга на конкретния ЦК. ЕОЦКП следва да разгледа условията и вариантите, при които ЦК предоставя достъп до своите клирингови услуги, ако това е необходимо, за да се оцени тяхното потенциално въздействие върху структурата на клиринговите членове. По отношение на ЦК, който е вероятно да има системно значение за Съюза, ЕОЦКП следва да прецени дали правните и пруденциалните изисквания, които ЦК налага на своите клирингови членове, са достатъчно строги.

(6) В случай че даден ЦК изпадне в затруднение, на участниците в клиринга може да се наложи да разчитат, пряко или косвено, на други ЦК, които предоставят сходни или еднакви услуги. За да оцени относителната значимост на ЦК, подал заявление за признаване, при разглеждане на критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква г) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да установи дали участниците в клиринга могат да заменят някои или всички клирингови услуги, предоставяни от този ЦК, с услуги, предоставяни от други ЦК, особено когато тези алтернативни ЦК са получили разрешение или са признати в Съюза. Когато клирингови членове и клиенти, установени в Съюза, могат да осъществяват клиринг на определени продукти само по силата на задължение за клиринг, поето от един ЦК в трета държава, системното значение на този ЦК следва да се оценява много внимателно от ЕОЦКП.

(7) ЦК могат да бъдат свързани по много начини с други финансови инфраструктури, като например други ЦК или централни депозитари на ценни книжа. Нарушаването на тези връзки може да повлияе неблагоприятно на доброто функциониране на ЦК. Именно затова, когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква д) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да оцени доколко обвързаността на ЦК с други инфраструктури на финансовите пазари или с други финансови институции може да засегне финансовата стабилност на Съюза или на една или повече от неговите държави членки. При извършването на тази оценка ЕОЦКП следва обърне специално внимание на връзките и отношенията на взаимна обвързаност със субекти, установени в Съюза. И накрая, ЕОЦКП следва да установи и оцени естеството на услугите, които ЦК е възложил на външни изпълнители, и риска, който може да възникне за ЦК, в случай че тези договорености бъдат прекратени или засегнати неблагоприятно по някакъв начин.

(8) Когато бъде установено въз основа на обективни количествени показатели, че експозицията на клирингови членове и клиенти, установени в Съюза, към ЦК от трети държави, е значителна, ЕОЦКП следва да оцени допълнителни елементи за всеки критерий. Колкото повече са показателите, на които отговаря даден ЦК, толкова по-голяма е вероятността ЕОЦКП да заключи, че този ЦК има системно значение за финансовата стабилност на Съюза или на една или повече от неговите държави членки.

(9) Настоящият делегиран регламент следва да влезе в сила по спешност, за да се гарантира възможно най-бързо привеждане в действие на Регламент (ЕС) 2019/2099 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Естество, размер и сложност на стопанската дейност на ЦК

1. Когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква а) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да вземе предвид следните елементи:

а) държавите, в които ЦК предоставя или възнамерява да предоставя услуги;

([2]) Регламент (ЕС) 2019/2099 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 по отношение на процедурите и участващите органи при лицензирането на ЦК, както и на изискванията за признаване на ЦК от трети държави (ОВ L 322, 12.12.2019 г., стр. 1).

б) доколко ЦК предоставя други услуги освен клиринговите;

в) вида на финансовите инструменти, на които ЦК извършва или ще извършва клиринг;

г) дали финансовите инструменти, на които ЦК извършва или ще извършва клиринг, са предмет на задължението за клиринг съгласно член 4 от Регламент (ЕС) № 648/2012;

д) средните стойности на извършения от ЦК клиринг за една година на следните нива:

i) на ниво ЦК;

ii) на нивото на всеки клирингов член, който е субект, установен в Съюза, или субект, принадлежащ към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза;

iii) на нивото на клиринговите членове, които не са установени в Съюза или не принадлежат към група, подлежаща на консолидиран надзор в Съюза, когато извършват клиринг от името на техни клиенти и непреки клиенти, установени в Съюза, в обобщен вид;

е) дали ЦК е извършил оценка на своя рисков профил въз основа на международно признати стандарти или по друг начин, каква методология е използвана и какъв е резултатът от оценката.

2. За целите на параграф 1, буква д) ЕОЦКП извършва оценка на следните стойности поотделно:

а) за сделки с ценни книжа (включително сделки за финансиране с ценни книжа съгласно Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета ([3])) — стойността на откритите позиции;

б) за сделки с деривати, търгувани на регулиран пазар по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]) — стойността на откритите позиции или на оборота;

в) за сделки с извънборсови деривати — брутната и нетната условна остатъчна стойност.

Тези стойности се оценяват за всяка парична единица и за всеки клас активи.

3. Когато се покрива някой от показателите, посочени в член 6, в допълнение към елементите, изброени в параграф 1 от настоящия член, ЕОЦКП оценява също следните елементи:

а) структурата на собствеността на ЦК;

б) когато ЦК принадлежи към същата група като друга инфраструктура на финансовия пазар, като например друг ЦК или централен депозитар на ценни книжа, корпоративната структура на групата, към която ЦК принадлежи;

в) дали ЦК предоставя клирингови услуги на клиенти или непреки клиенти, установени в Съюза, посредством клирингови членове, установени извън Съюза;

г) естеството, задълбочеността и ликвидността на обслужваните пазари и равнището на наличната информация относно цените, достъпна за участниците на пазара, както и евентуални общоприети и надеждни ценови източници;

д) дали котировките, цените „купува“ и „продава“ преди сключването на сделките и дълбочината на търгуваните позиции се оповестяват публично;

е) дали цените след сключване на сделките, обемът и времето на извършване или сключване на борсови и извънборсови сделки на пазарите, обслужвани от ЦК, се оповестяват публично.

([3]) Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 1).

([4]) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

Член 2

Въздействие от изпадането на ЦК в несъстоятелност или в сериозно затруднение

1. Когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква б) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да вземе предвид следните елементи:

а) капитала, в т.ч. неразпределената печалба и резервите, на ЦК;

б) вида и размера на обезпечението, което ЦК приема и държи, процентите, които се прилагат за намаляване на неговата стойност, съответната методология за намаляване на стойността, паричните единици, в които е деноминирано обезпечението, и доколко обезпечението е предоставено от субекти, които са установени в Съюза или принадлежат към група, подлежаща на консолидиран надзор в Съюза;

в) максималния размер на допълнителните обезпечения, събрани от ЦК в рамките на един ден през последните 365 дни, предхождащи оценката на ЕОЦКП;

г) максималния размер на допълнителните обезпечения, събрани от ЦК в рамките на един ден през последните 365 дни, предхождащи оценката на ЕОЦКП, от всеки клирингов член, който е субект, установен в Съюза, или субект, принадлежащ към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза, за всеки клас активи или за всеки отделен гаранционен фонд, където е приложимо;

д) максималния размер на допълнителните обезпечения, събрани от ЦК в рамките на един ден през последните 365 дни, предхождащи оценката на ЕОЦКП, за всеки гаранционен фонд на ЦК, където е приложимо;

е) максималния размер на вноските в гаранционния фонд, изисквани и държани от ЦК в рамките на един ден през последните 365 дни, предхождащи оценката на ЕОЦКП, от всеки клирингов член, който е субект, установен в Съюза, или субект, принадлежащ към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза, за всеки гаранционен фонд на ЦК, където е приложимо;

ж) най-голямото прогнозно задължение за плащане, което би възникнало в рамките на един ден и във всяка парична единица на Съюза при неизпълнение от страна на един или двама от най-големите клирингови членове (или свързани с тях дружества) в екстремни, но реалистични пазарни условия;

з) общия размер на ликвидните финансови ресурси в полза на ЦК за всяка парична единица на Съюза, разделени по видове ресурси, включително депозити на парични средства и ресурси, обвързани или необвързани с поети задължения;

и) размера на ликвидните финансови ресурси, за които е поето задължение към ЦК от страна на субекти, които са установени в Съюза или принадлежат към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза.

2. Когато се покрива някой от показателите, посочени в член 6, в допълнение към елементите, изброени в параграф 1 от настоящия член, ЕОЦКП оценява също следните елементи:

а) самоличността или наименованието на субектите, предоставящи ликвидност, които са установени в Съюза или принадлежат към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза;

б) съвкупната средна и върхова дневна стойност на входящите и изходящите плащания в парични единици на Съюза;

в) доколко за целите на сетълмента и плащанията се ползват сметки при централната банка или други субекти;

г) доколко ЦК прилага технологии, като технологии на разпределения регистър, за извършване на сетълмент/плащания;

д) плана за възстановяване на ЦК;

е) режима за преструктуриране, приложим към ЦК;

ж) дали е създадена група за управление на кризи за ЦК.

Член 3

Структура на участието на клиринговите членове на ЦК

1. Когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква в) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП следва да вземе предвид следните елементи:

а) участието на клиринговите членове и, когато е налице съответната информация, дали и кои клиенти и непреки клиенти, които са установени в Съюза или принадлежат към група, подлежаща на консолидиран надзор в Съюза, използват клиринговите услуги на ЦК; и

б) различните налични възможности за достъп до клиринговите услуги на ЦК (включително различни модели за членство и директен достъп за клиенти), условия за предоставяне, отказване или прекратяване на достъпа.

2. Когато се покрива някой от показателите, посочени в член 6, в допълнение към елементите, изброени в параграф 1 от настоящия член, ЕОЦКП оценява конкретно правните или пруденциалните изисквания, които ЦК налага на своите клирингови членове за достъп до неговите клирингови услуги.

Член 4

Алтернативни клирингови услуги, предоставяни от други ЦК

1. Когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква г) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП оценява дали участници в клиринга и клиенти, установени в Съюза, могат да имат достъп до някои или до всички клирингови услуги, предоставяни от ЦК, чрез други ЦК и дали тези ЦК са получили разрешение или са признати съгласно членове 14 и 25 от посочения регламент.

2. Когато се покрива някой от показателите, посочени в член 6, в допълнение към елементите, изброени в параграф 1 от настоящия член, ЕОЦКП оценява също дали предоставяните от ЦК услуги са свързани с клас деривати, предмет на задължението за клиринг съгласно член 4 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

Член 5

Отношения, взаимна обвързаност или други взаимодействия на ЦК

1. Когато разглежда критерия, посочен в член 25, параграф 2а, буква в) от Регламент (ЕС) № 648/2012, ЕОЦКП оценява обхвата на функциите, услугите или дейностите, които ЦК е възложил на външен изпълнител.

2. Когато се прилага някой от показателите, посочени в член 6, в допълнение към елементите, изброени в параграф 1 от настоящия член, ЕОЦКП оценява също следните елементи:

а) възможните последици, които неспособността на доставчика на възложените функции, услуги или дейности да изпълни своите задължения по договора за възлагане, може да има върху Съюза или върху една или повече от неговите държави членки;

б) дали ЦК обслужва места на търговия, установени в Съюза;

в) дали ЦК има споразумения за оперативна съвместимост или споразумения за кръстосани искания за маржин с ЦК, установени в Съюза, или връзки или участие в други инфраструктури на финансовите пазари, намиращи се в Съюза, като например централни депозитари на ценни книжа или платежните системи.

Член 6

Показатели за минимална експозиция на клирингови членове и клиенти, установени в Съюза, към ЦК

1. Показателите за целите на членове 1—5 са следните:

а) максималната стойност на откритите позиции по сделки с ценни книжа, включително сделки за финансиране с ценни книжа, или по деривати, търгувани на борсата, деноминирани в парични единици на Съюза, на които ЦК е извършил клиринг в рамките на една година преди оценката или възнамерява да извърши клиринг в рамките на една година след оценката, надхвърля 1000 милиарда евро;

б) максималната условна остатъчна стойност по сделки с извънборсови деривати, деноминирани в парични единици на Съюза, на които ЦК е извършил клиринг в рамките на една година преди оценката или възнамерява да извърши клиринг в рамките на една година след оценката, надхвърля 1000 милиарда евро;

в) средният съвкупен размер на исканото допълнително обезпечение и на вноските в гаранционния фонд по сметки при ЦК на клирингови членове, които са субекти, установени в Съюза, или субекти, принадлежащи към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза, изчислени от ЦК на нетна основа на ниво сметка на клирингов член за период от две години преди оценката, надхвърля 25 милиарда евро;

г) размерът на най-голямото прогнозно задължение за плащане, поето от субекти, установени в Съюза, или принадлежащи към група, която подлежи на консолидиран надзор в Съюза, и изчислено в рамките на една година преди оценката, което задължение би възникнало вследствие на неизпълнението на най-малко двамата най-големи клирингови членове и свързаните с тях дружества в екстремни, но реалистични пазарни условия, надхвърля 3 милиарда евро.

За целите на буква г) задължението за плащане обхваща задълженията във всички парични единици на Съюза, които при необходимост се преобразуват в евро.

2. Въз основа на критериите, посочени в членове 1—5, ЕОЦКП може да определи, че даден ЦК от трета държава е ЦК от ниво 2 само ако е изпълнен поне един от показателите, посочени в параграф 1.

Член 7

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14 юли 2020 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN